KAIKKIEN MAIDEN PROLETAARIT, YHTYKÄÄ!

Финская газета „ПУНАЙНЕН КАРЬЯЛА"

PUNAINEN KARJALA

NKP(b):n Karjalan AK:n, KASSR:n TpKK:n ja KALN:n lehti 17:s vuosikerta ★ Jokapäiväinen sanomalehti — Hinta 10 kop. 1/1 vk. 30:—, 1/2 vk. 15:—, 1/4 vk. 7:50

N:o 138 V. 1937 — Kuusipäivän 6:s päivä — Perjantaina kesäkuun 18 p:nä

Karjalan ASSR:n Konstitutsion vahvistamisesta

Yleiskarjalaisen ylimääräisen Sovettien XI edustajakokouksen päätös

Yleiskarjalainen ylimääräinen Sovettien XI edustajakokous päättää:
Vahvistaa edustajakokouksen Redaktsiokomissin esittämässä sanamuodossa Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan Konstitutsion (Perustuslain) projekti

Edustajakokouksen presidiumi

Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan Korkeimman Sovetin vaaleista

Yleiskarjalaisen ylimääräisen Sovettien XI edustajakokouksen päätös

Yleiskarjalainen ylimääräinen Sovettien XI edustajakokous päättää:
Antaa Karjalan ASSR:n Toimeenpanevan Keskuskomitean tehtäväksi Karjalan ASSR:n uuden Konstitutsion pohjalla laatia ja vahvistaa vaaliasetus sekä myöskin säätää Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan Korkeimman Sovetin vaalien määräajat

Edustajakokouksen presidiumi

Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan KONSTITUTSIO (PERUSTUSLAKI)

I LUKU

Yhteiskunnallinen rakenne

PYKÄLÄ 1. Karjalan Autonoominen Sosialistinen Sovettitasavalta on työläisten ja talonpoikien sosialistinen valtio.

PYKÄLÄ 2. Karjalan ASST:n poliittisen perustan muodostavat työtätekevien deputaattien Sovetit, jotka ovat kasvaneet ja lujittuneet tilanherrojen ja kapitalistien vallan kukistamisen, proletariaatin diktatuurin valloittamisen, tsarismin ja venäläisen imperialistisen porvariston harjoittamasta kansallisuussorrosta Karjalan kansan vapauttamisen sekä natsionalistisen vastavallankumouksen murskaamisen tuloksena.

PYKÄLÄ 3. Kaikki valta Karjalan ASST:ssa kuuluu kaupunkien ja maaseudun työtätekeville työtätekevien deputaattien Sovettien muodossa.

PYKÄLÄ 4. Karjalan ASST:n ekonoomisen perustan muodostavat sosialistinen taloussysteemi ja tuotantovälineiden sosialistinen omistus, jotka ovat vakiintuneet tuloksena siitä, että kapitalistinen taloussysteemi on likvidoitu, tuotantovälineiden yksityisomistus poistettu ja hävitetty toisen ihmisen toista ihmistä kohtaan harjoittama riisto.

PYKÄLÄ 5. Sosialistisella omistuksella Karjalan ASST:ssa on joko valtioomistuksen muoto (koko kansan omaisuus) tai kooperatiivis-kolhoosiomistuksen muoto (eri kolhoosien omaisuus, kooperatiivi-yhtymien omaisuus).

PYKÄLÄ 6. Maa, sen uumenet, vedet, metsät, tehtaat, kaivokset, rautatie-, vesi- ja ilmatransportti, pankit, yhteysvälineet, valtion organisoimat suuret maatalous-tuotantolaitokset (sovhoosit, konetraktoriasemat yms.) sekä myöskin kunnalliset laitokset ja perusosa asuntofondista kaupungeissa ja teollisuuspaikoilla ovat valtion omaisuutta, toisin sanoen koko kansan omaisuutta.

PYKÄLÄ 7. Yhteiskunnalliset tuotantolaitokset kolhooseissa ja kooperatiivijärjestöissä elävine ja kuolleine inventarioineen, kolhoosien ja kooperatiivijärjestöjen valmistamat tuotteet, kuin myöskin niiden yhteisomistuksessa olevat rakennukset muodostavat kolhoosien ja kooperatiivijärjestöjen yhteiskunnallisen, sosialistisen omaisuuden.

Jokaisella kolhoosilaistalolla on, paitsi perustulojaan yhteiskunnallisesta kolhoositaloudesta, henkilökohtaisessa käytössä pieni tonttiin kuuluva maapalsta ja henkilökohtaisessa omistuksessa aputalous tonttiin kuuluvalla palstalla, asuintalo, tuottavaa karjaa, siipikarjaa ja pientä maatalouskalustoa maatalousarttelin sääntöjen mukaisesti.

PYKÄLÄ 8. Kolhoosien hallussa oleva maa kiinnitetään niiden maksuttomaan käyttöön rajoittamattomaksi ajaksi, toisin sanoen ainiaaksi.

PYKÄLÄ 9. Sosialistisen taloussysteemin ohella, joka Karjalan ASST:ssa on hallitseva talousmuoto, laki sallii yksityistalonpoikien ja käsityöläisten pienen yksityistalouden, joka perustuu omaan työhön ja sulkee pois vieraan työn eksploatatsion.

PYKÄLÄ 10. Kansalaisten henkilökohtainen omistusoikeus heidän työnsä tuloihin ja säästöihin, asuintaloon ja apu-kotitalouteen, kotitalous- ja kotitarve-esineisiin, henkilökohtaisen kulutuksen ja mukavuuden esineisiin kuin myöskin kansalaisten henkilökohtaisen omaisuuden perintöoikeus on lain suojaama.

PYKÄLÄ 11. Karjalan ASST:n talouselämän määrää ja suuntaa valtion kansantalousplaani yhteiskunnallisen rikkauden lisäämisen, työtätekevien aineellisen ja kulttuurisen tason järkähtämättömän kohottamisen, sosialistisen valtion riippumattomuuden lujittamisen ja sen puolustuskuntoisuuden vahvistamisen intresseissä.

PYKÄLÄ 12. Työ Karjalan ASST:ssa on jokaisen työkykyisen kansalaisen velvollisuus ja kunnia-asia seuraavan prinsiipin mukaan: "ken ei työtä tee, hän ei syö".

Karjalan ASST:ssa toteutetaan sosialismin prinsiippiä: "jokaiselta kykyjensä mukaan, jokaiselle työnsä mukaan".

II LUKU

Valtiorakenne

PYKÄLÄ 13. Karjalan Autonoominen Sosialistinen Sovettitasavalta kuuluu VSFST:n kokoonpanoon autonoomisen tasavallan oikeuksilla.

SSTL:n Konstitutsion 14. pykälän ja VSFST:n Konstitutsion 19. pykälän puitteiden ulkopuolella Karjalan Autonoominen Sosialistinen Sovettitasavalta toteuttaa valtiovaltaa autonoomisilla perusteilla.

PYKÄLÄ 14. Karjalan Autonoominen Sosialistinen Sovettitasavalta muodostuu: Vieljärven, Äänisentakaisesta, Kalevalan, Kantalahden, Kemin, Kiestingin, Kontupohjan, Louhen, Karhumäen, Aunuksen, Petrovskin, Äänisenrannan, Prääsän, Puudosin, Repolan, Rukajärven, Seesjärven, Sorokan, Tunkuan ja Soutjärven rajoneista sekä Petroskoin kaupungista, joka välittömästi on Karjalan ASST:n valtiovallan ylempien elinten alainen.

PYKÄLÄ 15. Karjalan ASST:n aluetta ei voida muuttaa ilman Karjalan ASST:n suostumusta.

PYKÄLÄ 16. SSTL:n ja VSFST:n lait ovat velvoittavia Karjalan ASST:n alueella. Siinä tapauksessa, että Karjalan ASST:n laki poikkeaa SSTL:n ja VSFST:n laeista, voimassa ovat SSTL:n ja VSFST:n lait.

PYKÄLÄ 17. Karjalan ASST:n jokainen kansalainen on VSFST:n ja SSTL:n kansalainen.

VSFST:n ja kaikkien muiden Liittotasavaltojen kansalaiset nauttivat Karjalan ASST:n alueella samoja oikeuksia kuin Karjalan ASST:n kansalaisetkin.

PYKÄLÄ 18. Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan toimivaltaan sen korkeimpien valtaelinten ja valtiohallinnan elinten kautta kuuluvat:

a) Karjalan ASST:n Konstitutsion säätäminen, sen esittäminen VSFST:n Korkeimman Sovetin vahvistettavaksi ja täytäntöönpanemisen kontrolli;

b) Karjalan ASST:n rajonijaon, rajonien ja kaupunkien rajojen säätäminen ja esittäminen VSFST:n Korkeimman Sovetin vahvistettavaksi;

c) Karjalan ASST:n lainsäädäntö;

d) valtiollisen järjestyksen ja kansalaisten oikeuksien suojelus;

e) Karjalan ASST:n kansantalousplaanin vahvistaminen;

f) Karjalan ASST:n budjetin vahvistaminen;

g) SSTL:n ja VSFST:n lakisäädöksien mukaisesti valtion ja paikallisten verojen, maksujen ja ei-verouontoisten tulojen säätäminen;

h) rajonien, kaupunkien, työläisasutuksien ja kylien budjettien toteuttamisen johtaminen;

i) vakuutus- ja säästöasiain johtaminen;

j) tasavallan alaisten teollisuus-, maatalous- ja kauppalaitosten ja järjestöjen hallinta; samoin paikallisen teollisuuden johtaminen;

k) SSTL:n ja VSFST:n elinten alaisten laitosten tilan ja hallinnan kontrolli ja valvonta;

l) maan, sen uumenien, metsien ja vesien käyttöjärjestyksen johtaminen ja kontrolli SSTL:n ja VSFST:n lakien mukaisesti;

m) asuin- ja kunnallistalouden, asuinrakennustoiminnan ja kaupunkien ynnä muiden asutuspaikkojen kunnostamisen johtaminen;

n) tierakennustoiminta, paikallisen transportin ja paikallisen yhteyslaitoksen johtaminen;

o) SSTL:n ja VSFST:n työlakien toteuttamisen kontrolli;

p) terveydensuojelusasiain johtaminen;

r) yhteiskunnallisen huollon johtaminen;

s) alkeis- ja keskikoulu-sivistysasiain johtaminen, korkeakoulu-sivistysasiain kontrolli ja valvonta;

t) Karjalan ASST:n kulttuurivalistus- ja tieteellisten järjestöjen ja laitosten johtaminen;

u) fyysillisen kulttuurin ja urheiluasiain johtaminen ja organisointi;

v) Karjalan ASST:n oikeuselinten organisointi.

III LUKU

Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan valtiovallan ylimmät elimet

PYKÄLÄ 19. Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan valtiovallan ylin elin on Karjalan ASST:n Korkein Sovetti.

PYKÄLÄ 20. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti käyttää kaikkia oikeuksia, jotka kuuluvat Karjalan ASST:lle Karjalan ASST:n Konstitutsion 13. ja 18. pykälän perusteella, mikäli ne eivät Konstitutsion mukaan sisälly Karjalan ASST:n Korkeimmalle Sovetille tilivelvollisten Karjalan ASST:n elinten: Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumin, Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin ja Karjalan ASST:n Kansankomissariaattien kompetenssiin.

PYKÄLÄ 21. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti on Karjalan ASST:n ainoa lakiasäätävä elin.

PYKÄLÄ 22. Karjalan ASST:n kansalaiset valitsevat vaalipiireittäin Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin 4 vuodeksi seuraavan normin mukaan: yksi deputaatti 5.000 asukasta kohti.

PYKÄLÄ 23. Laki katsotaan vahvistetuksi, kun Karjalan ASST:n Korkein Sovetti on sen hyväksynyt yksinkertaisella äänten enemmistöllä.

PYKÄLÄ 24. Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin hyväksymät lait julkaistaan karjalan, suomen ja venäjän kielillä Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumin puheenjohtajan ja sihteerin allekirjoittamina.

PYKÄLÄ 25. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti valitsee Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin puheenjohtajan ja kaksi hänen sijaistaan.

PYKÄLÄ 26. Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin puheenjohtaja johtaa Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin istuntoja ja hoitaa sen sisäisen työn järjestelyn.

PYKÄLÄ 27. Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin sessiat kutsuu Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumi koolle kaksi kertaa vuodessa.

Ylimääräiset sessiat kutsuu Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumi koolle harkintansa mukaan tai Korkeimman Sovetin deputaattien yhden kolmasosan vaatimuksesta.

PYKÄLÄ 28. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti valitsee Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumin, johon kuuluvat: Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumin puheenjohtaja, kaksi hänen sijaistaan, Presidiumin sihteeri ja 8 Presidiumin jäsentä.

PYKÄLÄ 29. Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumi on kaikesta toiminnastaan tilivelvollinen Karjalan ASST:n Korkeimmalle Sovetille.

PYKÄLÄ 30. Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumi:

a) kutsuu koolle Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin sessiat;

b) suorittaa Karjalan ASST:n lakien tulkintaa, julkaisee ukaaseja;

c) suorittaa yleisen kansanäänestyksen (referendumin);

d) kumoaa Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin, samoin työtätekevien deputaattien rajoni- ja kaupunkisovettien päätökset ja määräykset, elleivät ne ole lakien mukaisia;

e) Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin sessiain välisenä aikana Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin puheenjohtajan esityksestä vapauttaa tehtävästä ja nimittää Karjalan ASST:n eri kansankomissaareja, esittäen sitten asian Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin vahvistettavaksi;

f) antaa Karjalan ASST:n kunnianimityksiä.

PYKÄLÄ 31. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti valitsee mandaattikomissin, joka tarkastaa Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin deputaattien valtuudet.

Mandaattikomissin esityksestä Karjalan ASST:n Korkein Sovetti päättää joko hyväksyä valtuudet tai kasseerata eri deputaattien vaalit.

PYKÄLÄ 32. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti nimittää, milloin katsoo välttämättömäksi, tutkimus- ja revisiokomisseja missä kysymyksessä tahansa.

Kaikki laitokset ja virkahenkilöt ovat velvolliset täyttämään näiden komissien vaatimukset ja esittämään niille välttämättömät materiaalit ja dokumentit.

PYKÄLÄ 33. Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin deputaattia ei voida vetää oikeudelliseen edesvastuuseen eikä vangita ilman Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin suostumusta, ja Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin sessiain välisenä aikana — ilman Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumin suostumusta.

PYKÄLÄ 34. Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin valtuuksien päätyttyä Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumi määrää uudet vaalit viimeistään kahden kuukauden sisällä Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin valtuuksien päättymispäivästä.

PYKÄLÄ 35. Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin valtuuksien päätyttyä Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumi säilyttää valtuutensa siihen saakka, kunnes valittu uusi Karjalan ASST:n Korkein Sovetti on muodostanut Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin uuden Presidiumin.

PYKÄLÄ 36. Karjalan ASST:n vasta valitun Korkeimman Sovetin kutsuu koolle Karjalan ASST:n edellisen Korkeimman Sovetin Presidiumi viimeistään kuukauden kuluttua vaalien jälkeen.

PYKÄLÄ 37. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti muodostaa Karjalan ASST:n Hallituksen — Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin.

IV LUKU

Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan valtiohallinnan elimet

PYKÄLÄ 38. Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan valtiovallan korkein toimeenpaneva ja määräysvaltaa käyttävä elin on Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetti.

PYKÄLÄ 39. Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetti on vastuunalainen Karjalan ASST:n Korkeimmalle Sovetille ja sille tilivelvollinen ja Korkeimman Sovetin sessiain välisenä aikana — Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumille, ollen sille tilivelvollinen.

PYKÄLÄ 40. Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetti antaa päätöksiä ja määräyksiä SSTL:n, VSFST:n ja Karjalan ASST:n lakien, SSTL:n ja VSFST:n Kansankomissaarien Sovetin päätöksien ja määräyksien pohjalla ja niiden täytäntöönpanemiseksi sekä tarkastaa niiden täytäntöönpanon.

PYKÄLÄ 41. Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin päätökset ja määräykset on ehdottomasti pantava täytäntöön koko Karjalan ASST:n alueella.

PYKÄLÄ 42. Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetti:

a) yhdistää ja suuntaa Karjalan ASST:n Kansankomissariaattien ja muiden alaistensa talous- ja kulttuurilaitosten työtä; yhdistää ja tarkastaa yleisliittolaisten ja Liiton-tasavaltain Kansankomissariaattien valtuutettujen työtä;

b) suorittaa toimenpiteitä kansantalousplaanin toteuttamiseksi;

c) suorittaa toimenpiteitä Karjalan ASST:n tasavaltaa käsittävän ja paikallisen budjetin toteuttamiseksi;

d) suorittaa toimenpiteitä yhteiskunnallisen järjestyksen turvaamiseksi, valtion intressien puolustamiseksi ja kansalaisten oikeuksien suojelemiseksi;

e) johtaa ja tarkastaa työtätekevien deputaattien rajoni- ja kaupunkisovettien toimeenpanevien komiteoiden työtä.

PYKÄLÄ 43. Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetilla on oikeus kumota työtätekevien deputaattien rajoni- ja kaupunkisovettien toimeenpanevien komiteoiden päätökset ja määräykset, samoin keskeyttää työtätekevien deputaattien rajoni- ja kaupunkisovettien päätökset ja määräykset.

Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetilla on oikeus kumota Karjalan ASST:n kansankomissaarien prikaasit ja instruktsiot.

(Jatkuu seuraavalla sivulla.)

Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan KONSTITUTSIO (PERUSTUSLAKI)

(Jatkoa edelliseltä sivulta.)

PYKÄLÄ 44. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti muodostaa Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin, johon kuuluvat:

Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin puheenjohtaja;
Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin puheenjohtajan kaksi sijaista;
Karjalan ASST:n valtion Suunnittelukomissin puheenjohtaja;
Karjalan ASST:n seuraavat kansankomissaarit:
Elintarveteollisuuden;
Metsäteollisuuden;
Maa-asiain;
Finanssiasiain;
Sisämaankaupan;
Sisäasiain;
Oikeusasiain;
Terveysasiain;
Valistusasiain;
Paikallisen teollisuuden;
Kunnallistalouden;
Yhteiskunnallisen huollon;
Tiehallinnon päällikkö;
SSTL:n Hankintakomitean valtuutettu;
Taideasiain Hallinnon päällikkö.

PYKÄLÄ 45. Karjalan ASST:n Hallitus tai Karjalan ASST:n kansankomissaari, jolle on kohdistettu Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin deputaatin kysely, ovat velvollisia viimeistään kolmen päivän sisällä antamaan suullisen tai kirjallisen vastauksen Karjalan ASST:n Korkeimmassa Sovetissa.

PYKÄLÄ 46. Karjalan ASST:n kansankomissaarit johtavat valtiohallinnan aloja, jotka kuuluvat Karjalan ASST:n kompetenssiin VSFST:n ja Karjalan ASST:n Konstitutsioiden mukaan.

PYKÄLÄ 47. Karjalan ASST:n kansankomissaarit julkaisevat vastaavien kansankomissariaattien kompetenssin puitteissa, prikaaseja ja instruktsioita SSTL:n, VSFST:n ja Karjalan ASST:n lakien, SSTL:n, VSFST:n ja Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin päätöksien ja määräyksien, VSFST:n kansankomissariaattien prikaasien ja instruktsioiden perusteella sekä niiden täytäntöönpanemiseksi ja tarkastavat niiden täytäntöönpanon.

PYKÄLÄ 48. Karjalan ASST:n kansankomissaarit johtavat niille annettua valtiohallinnan alaa, ollen niin Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetin kuin myöskin VSFST:n vastaavien kansankomissariaattien alaisia.

V LUKU.

Valtiovallan paikalliset elimet

PYKÄLÄ 49. Valtiovallan eliminä rajoneissa, kaupungeissa, työläisasutuksissa ja kylissä ovat työtätekevien deputaattien Sovetit.

PYKÄLÄ 50. Rajonin, kaupungin, työläisasutuksen ja kylän työtätekevät valitsevat vastaavasti rajonien, kaupunkien, työläisasutuksien ja kylien työtätekevien deputaattien Sovetit kahden vuoden ajaksi.

PYKÄLÄ 51. Työtätekevien deputaattien Sovetit (rajoneissa, kaupungeissa, työläisasutuksissa, maaseutuasutuksissa ja kylissä) johtavat kulttuuripoliittista ja taloudellista rakennustyötä alueellaan, säätävät paikallisen budjetin, johtavat alaistensa hallintaelinten toimintaa, turvaavat valtiollisen järjestyksen suojeluksen, myötävaikuttavat maan puolustuskuntoisuuden lujittamisessa, turvaavat lakien noudattamisen ja kansalaisten oikeuksien suojelemisen.

PYKÄLÄ 52. Työtätekevien deputaattien Sovetit tekevät päätöksiä ja antavat määräyksiä SSTL:n, VSFST:n ja Karjalan ASST:n lakien niille antamien oikeuksien puitteissa.

PYKÄLÄ 53. Rajonien, kaupunkien, työläisasutuksien ja kylien työtätekevien deputaattien Sovettien toimeenpanevina ja määräysvaltaa käyttävinä eliminä ovat niiden valitsemat toimeenpanevat komiteat, joihin kuuluvat: puheenjohtaja, puheenjohtajan sijaiset, sihteeri ja jäsenet.

PYKÄLÄ 54. Työtätekevien deputaattien kyläsovettien toimeenpanevana ja määräysvaltaa käyttävänä elimenä pienissä asutuksissa ovat niiden valitsemat puheenjohtaja, puheenjohtajan sijainen ja sihteeri.

PYKÄLÄ 55. Työtätekevien deputaattien Sovettien toimeenpanevat komiteat (rajoneissa, kaupungeissa, työläisasutuksissa, maaseutuasutuksissa ja kylissä) toteuttavat kulttuuri-poliittisen ja taloudellisen rakennustyön johtamista alueellaan työtätekevien deputaattien vastaavien Sovettien ja ylempien valtioelinten päätöksien pohjalla.

PYKÄLÄ 56. Työtätekevien deputaattien rajonien Sovettien sessiat kutsuu koolle niiden toimeenpaneva komitea vähintään kuusi kertaa vuodessa.

PYKÄLÄ 57. Kaupunkien, työläisasutuksien ja kylien työtätekevien deputaattien Sovettien sessiat kutsuu koolle niiden toimeenpaneva elin vähintään kerran kuukaudessa.

PYKÄLÄ 58. Rajonien, kaupunkien, työläisasutuksien työtätekevien deputaattien Sovetit valitsevat sessiansa ajaksi puheenjohtajan ja sihteerin sessian istuntojen johtamista varten.

PYKÄLÄ 59. Kyläsovetin puheenjohtaja kutsuu koolle kyläsovetin ja johtaa sen istuntoja.

PYKÄLÄ 60. Työtätekevien deputaattien Sovettien toimeenpanevat elimet ovat välittömästi tilivelvollisia niin ne valinneelle työtätekevien deputaattien Sovetille kuin myöskin työtätekevien deputaattien ylemmän Sovetin toimeenpanevalle elimelle.

PYKÄLÄ 61. Työtätekevien deputaattien Sovettien ylemmillä toimeenpanevilla komiteoilla on oikeus kumota alempien toimeenpanevien komiteoiden päätöksiä ja määräyksiä, sekä keskeyttää työtätekevien deputaattien alempien Sovettien päätökset ja määräykset.

PYKÄLä 62. Työtätekevien deputaattien ylemmillä Soveteilla on oikeus kumota työtätekevien deputaattien alempien Sovettien ja niiden toimeenpanevien komiteoiden päätökset ja määräykset.

PYKÄLÄ 63. Rajonien työtätekevien deputaattien Sovetit muodostavat seuraavat toimeenpanevien komiteoiden osastot:

Maaosasto;
Kansanvalistusosasto;
Finanssiosasto;
Sisämaankaupan osasto;
Terveysasiain osasto;
Yhteiskunnallisen huollon osasto;
Yleinen osasto;
Tieosasto;
Suunnittelukomissi.

Toimeenpanevan komitean puheenjohtajan hoitama kaaderisektori;

ja sitäpaitsi rajonin talouden erikoisuuksia vastaavasti Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumin vahvistuksella työtätekevien deputaattien rajonien Sovetit muodostavat

Kunnallisosaston ja
Paikallisen teollisuuden osaston.

PYKÄLÄ 64. Rajonin olosuhteita vastaavasti, SSTL:n ja VSFST:n lakien perusteella, Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin Presidiumin vahvistuksella, Sisäasiain kansankomissariaatti muodostaa omat hallintonsa rajonien työtätekevien deputaattien Sovettien yhteyteen.

PYKÄLÄ 65. Rajonien työtätekevien deputaattien Sovettien osastot ovat toiminnassaan niin rajonin työtätekevien deputaattien Sovetin ja sen toimeenpanevan komitean kuin myöskin Karjalan ASST:n vastaavan kansankomissariaatin alaisia.

PYKÄLÄ 66. Kaupunkien työtätekevien deputaattien Sovetit muodostavat seuraavat toimeenpanevien komiteoiden osastot:

Finanssiosasto;
Kunnallistalouden osasto;
Sisämaankaupan osasto;
Terveysasiain osasto;
Kansanvalistusosasto;
Yhteiskunnallisen Huollon osasto;
Yleinen osasto;
Suunnittelukomissi;

Toimeenpanevan komitean puheenjohtajan hoitama kaaderisektori;

ja sitäpaitsi kaupunkin teollisuuden, sen kaupunki- ja esikaupunkitalouden erikoisuuksia vastaavasti:

Paikallisen teollisuuden osasto ja
Maaosasto.

PYKÄLÄ 67. Kaupunkien työtätekevien deputaattien Sovettien osastot ovat toiminnassaan niin kaupungin työtätekevien deputaattien Sovetin ja sen toimeenpanevan komitean kuin myöskin rajonin työtätekevien deputaattien Sovetin vastaavan osaston alaisia.

PYKÄLÄ 68. Petroskoin kaupungin työtätekevien deputaattien Sovetin osastot ovat toiminnassaan niin Petroskoin työtätekevien deputaattien Sovetin ja sen toimeenpanevan komitean, kuin myöskin välittömästi Karjalan ASST:n vastaavan kansankomissariaatin alaisia.

VI LUKU

Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan budjetti

PYKÄLÄ 69. Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan budjetin laatii Karjalan ASST:n Kansankomissaarien Sovetti Karjalan ASST:n budjettioikeuksia koskevan SSTL:n lain mukaisesti ja esittää Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin vahvistettavaksi. Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin vahvistama Karjalan ASST:n budjetti julkaistaan yleisesti tiedoksi.

PYKÄLÄ 70. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti valitsee budjettikomissin, joka esittää Korkeimmalle Sovetille lausuntonsa Karjalan ASST:n budjetista.

PYKÄLÄ 71. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti vahvistaa toimintakertomuksen Karjalan ASST:n budjetin täyttämisestä ja julkaisee sen yleisesti tiedoksi.

PYKÄLÄ 72. Karjalan ASST:n rajonien, kaupunkien, työläisasutuksien ja kylien Sovettien paikallisiin budjetteihin liitetään tulot paikallisesta taloudesta, tuloerät niiden alueelta tulevista valtion tuloista SSTL:n ja VSFST:n lakien säätämissä määrissä.

VII LUKU

Oikeus ja prokuratuuri

PYKÄLÄ 73. Oikeudenkäyttöä Karjalan Autonoomisessa Sosialistisessa Sovettitasavallassa toteuttavat Karjalan ASST:n kansanoikeudet, Korkein oikeus, samoin SSTL:n erikoistuomioistuimet, jotka muodostetaan SSTL:n Korkeimman Sovetin päätöksellä.

PYKÄLÄ 74. Asiain käsittely suoritetaan kaikissa oikeuksissa oikeuden istuntojäsenten osanotolla, lukuunottamatta erikoisesti laissa huomioonotettuja tapauksia.

PYKÄLÄ 75. Karjalan ASST:n Korkein oikeus on Karjalan ASST:n ylin oikeuselin, Karjalan ASST:n Korkeimman Oikeuden tehtäväksi annetaan Karjalan ASST:n kaikkien oikeuselinten lainkäyttötoiminnan valvonta.

PYKÄLÄ 76. Karjalan ASST:n Korkein Sovetti valitsee Karjalan ASST:n Korkeimman Oikeuden viiden vuoden ajaksi.

PYKÄLÄ 77. Rajonien kansalaiset valitsevat Karjalan ASST:n kansanoikeudet salaisella äänestyksellä yleisen, välittömän ja yhtäläisen vaalioikeuden perusteella — kolmen vuoden ajaksi.

PYKÄLÄ 78. Oikeudenkäynti Karjalan ASST:ssa suoritetaan karjalan, suomen ja venäjän kielellä, turvaten henkilöille, jotka eivät hallitse näitä kieliä, täydellisen tutustumisen asian ainehistoon kielenkääntäjän välityksellä sekä myöskin oikeuden esiintyä oikeudessa äidinkielellään.

PYKÄLÄ 79. Asiain käsittely on Karjalan ASST:n kaikissa oikeuksissa avoin, sikäli kuin laki ei edellytä poikkeuksia, ja syytetylle turvataan puolustusoikeus.

PYKÄLÄ 80. Tuomarit ovat riippumattomia ja alistuvat ainoastaan lain alaisiksi.

PYKÄLÄ 81. SSTL:n Prokuroori välittömästi kuin myöskin VSFST:n ja Karjalan ASST:n Prokuroorin kautta ylinnä valvoo, että kaikki kansankomissariaatit ja niiden alaiset laitokset kuin myöskin eri toimihenkilöt ja kansalaiset Karjalan ASST:n alueella noudattavat täsmällisesti lakeja.

PYKÄLÄ 82. Karjalan ASST:n Prokuroorin nimittää SSTL:n Prokuroori viiden vuoden ajaksi.

PYKÄLÄ 83. Karjalan ASST:n rajonien ja kaupunkien Prokuroorit nimittää VSFST:n Prokuroori ja vahvistaa SSTL:n Prokuroori viiden vuoden ajaksi.

PYKÄLÄ 84. Prokuratuurielimet suorittavat tehtävänsä mistään paikallisista elimistä riippumatta, ollen ainoastaan SSTL:n ja VSFST:r Prokuroorin alaisia.

VIII LUKU

Kansalaisten perusoikeudet ja perusvelvollisuudet

PYKÄLÄ 85. Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan kansalaisilla on oikeus työhön, se on — oikeus saada taattua työtä, saaden työstään sen määrän ja laadun mukaisen maksun.

Oikeuden työhön turvaavat kansantalouden sosialistinen organisatsio, Sovettiyhteiskunnan tuotantovoimien järkähtämätön kasvu, se, että on poistettu talouskriisien mahdollisuus ja likvidoitu työttömyys.

PYKÄLÄ 86. Karjalan ASST:n kansalaisilla on oikeus lepoon.

Oikeuden lepoon turvaavat työläisten valtavan enemmistön työpäivän lyhentäminen 7-tuntiseksi, työläisten ja palveluskuntalaisten lomien säätäminen, säilyttämällä työpalkan, sekä laajan sanatoorio-, lepokoti- ja klubiverkoston varaaminen työtätekevien palvelemista varten.

PYKÄLÄ 87. Karjalan ASST:n kansalaisilla on oikeus aineelliseen huoltoon vanhuuden vuosina kuin myöskin sairauden ja työkyvyn menettämisen sattuessa.

Tämän oikeuden turvaavat työläisten ja palveluskuntalaisten yhteiskunnallisen vakuutuksen laaja kehittäminen valtion kustannuksella, maksuton lääkintäapu työtätekeville, laajan kurorttiverkoston varaaminen työtätekevien käytettäväksi.

PYKÄLÄ 88. Karjalan ASST:n kansalaisilla on oikeus sivistykseen.

Tämän oikeuden turvaa yleinen alkeisoppivelvollisuus, maksuton koulutus korkeakoulusivistystä myöten, valtion stipendien myöntämissysteemi korkeakoulun oppilaiden valtavalle enemmistölle, äidinkielinen opetus kouluissa, työtätekevien maksuttoman tuotannollisen, teknillisen ja agronoomisen opetuksen organisoiminen tehtaissa, sovhooseissa, konetraktoriasemilla ja kolhooseissa.

PYKÄLÄ 89. Naiselle annetaan Karjalan ASST:ssa samat oikeudet kuin miehellekin taloudellisen, valtiollisen, kulttuurisen ja yhteiskunnallis-poliittisen elämän kaikilla aloilla.

Naisten näiden oikeuksien toteuttamismahdollisuuden turvaavat yhtäläisen oikeuden antaminen naiselle kuin miehellekin työhön, työpalkkaan, lepoon, yhteiskunnalliseen vakuutukseen ja sivistykseen, valtion turvaama äidin ja lapsen intressien suojelus, lomien antaminen naiselle raskauden aikana säilyttäen palkan, synnytyslaitosten, lastenseimien ja -tarhojen laaja verkosto.

PYKÄLÄ 90. Karjalan ASST:n kansalaisten tasa-arvoisuus, heidän kansallisuudestaan ja rodustaan riippumatta, kaikilla taloudellisen, valtiollisen, kulttuurisen ja yhteiskunnallis-poliittisen elämän aloilla on eittämätön laki.

Kaikenlainen suoranainen tai välillinen kansalaisten oikeuksien rajoittaminen tai päinvastoin suoranaisten tai välillisten etuoikeuksien antaminen heidän johonkin rotuun tai kansallisuuteen kuulumisestaan riippuen, kuin myöskin kaikenlainen rodullisen tai kansallisen poikkeuksellisuuden tai vihan ja halveksumisen saarnaaminen rangaistaan lailla.

PYKÄLÄ 91. Omantunnon vapauden turvaamiseksi kansalaisille on kirkko Karjalan ASST:ssa eroitettu valtiosta ja koulu kirkosta. Uskonnollisten kulttien harjoittamisvapaus ja uskonnonvastaisen propagandan vapaus myönnetään kaikille kansalaisille.

PYKÄLÄ 92. Työtätekevien intressejä vastaavasti ja sosialistisen järjestelmän lujittamiseksi Karjalan ASST:n kansalaisille taataan lailla:

a) sananvapaus;
b) painovapaus;
c) kokous- ja miitinkivapaus;
d) katukulkueiden ja demonstratsioiden vapaus.

Nämä kansalaisten oikeudet turvataan antamalla työtätekevien ja heidän järjestöjensä käytettäväksi kirjapainot, paperivarastot, yhteiskunnalliset rakennukset, kadut, yhteysvälineet ja muut aineelliset ehdot, jotka tarvitaan näiden oikeuksien käyttämiseen.

PYKÄLÄ 93. Työtätekevien intressejä vastaavasti ja kansanjoukkojen organisatoorisen itsetoiminnallisuuden ja poliittisen aktiivisuuden kehittämiseksi Karjalan ASST:n kansalaisille turvataan oikeus yhdistyä yhteiskunnallisiin järjestöihin: ammattiliittoihin, kooperatiiviyhtymiin, nuorisojärjestöihin, urheilu- ja maanpuolustusjärjestöihin, kulttuurisiin, teknillisiin ja tieteellisiin yhdistyksiin, ja kaikkein aktiivisimmat ja tietoisimmat kansalaiset työväenluokan riveistä ja työtätekevien muista kerroksista yhdistyvät Yleisliittolaiseen Kommunistiseen (bolsheviikkien) Puolueeseen, joka on työtätekevien etujoukko heidän taistelussaan sosialistisen järjestelmän lujittamisen ja kehittämisen puolesta, ja työtätekevien kaikkien, niin yhteiskunnallisten kuin myöskin valtiojärjestöjen johtava ydin.

PYKÄLÄ 94. Karjalan ASST:n kansalaisille turvataan henkilöllinen koskemattomuus. Ketään ei voida vangita muuten kuin oikeuden päätöksellä tai Prokuroorin suostumuksella.

PYKÄLÄ 95. Kansalaisten asunnon koskemattomuus ja kirjeenvaihdon salaisuus suojellaan lailla.

PYKÄLÄ 96. Karjalan ASST suo turvapaikkaoikeuden ulkomaiden kansalaisille, joita vainotaan työtätekevien intressien puolustamisen tai tieteellisen toiminnan tai kansallisen vapautustaistelun takia.

PYKÄLÄ 97. Karjalan ASST:n jokainen kansalainen on velvollinen noudattamaan Sosialististen Sovettitasavaltojen Liiton, Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Sovettitasavallan ja Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan Konstitutsioita, seuraamaan lakeja, noudattamaan työkuria, rehellisesti suhtautumaan yhteiskunnallisiin velvollisuuksiinsa, kunnioittamaan sosialistisen yhteiselämän sääntöjä.

PYKÄLÄ 98. Karjalan ASST:n jokainen kansalainen on velvollinen varjelemaan ja lujittamaan yhteiskunnallista, sosialistista omaisuutta, sovettijärjestelmän pyhänä ja koskemattomana perustana, synnyinmaan rikkauden ja mahtavuuden lähteenä, kaikkien työtätekevien varakkaan ja kulttuurisen elämän lähteenä.

Henkilöt, jotka kajoavat yhteiskunnalliseen, sosialistiseen omaisuuteen, ovat kansan vihollisia.

PYKÄLÄ 99. Yleinen sotapalvelusvelvollisuus on lakina.

Sotapalvelus Työläis-Talonpoikaisessa Punaisessa Armeijassa on Karjalan ASST:n kansalaisten kunniavelvollisuus.

PYKÄLÄ 100. Isänmaan puolustaminen on Karjalan ASST:n jokaisen kansalaisen pyhä velvollisuus. Synnyinmaan pettäminen: valan rikkominen, siirtyminen vihollisen puolelle, vahingon aiheuttaminen valtion sotilaalliselle mahdille, vakoilu — rangaistaan lain koko ankaruudella kaikkein raskaimpana rikoksena.

IX LUKU

Vaalisysteemi

PYKÄLÄ 101. Deputaattien vaalit Karjalan ASST:n työtätekevien deputaattien kaikkiin sovetteihin: Karjalan ASST:n Korkeimpaan Sovettiin, rajonien, kaupunkien, työläisasutuksien ja kylien työtätekevien deputaattien Sovetteihin — suorittavat Karjalan ASST:n kansalaiset yleisen, yhtäläisen ja välittömän vaalioikeuden pohjalla, salaisella äänestyksellä.

PYKÄLÄ 102. Deputaattien vaalit ovat yleiset: kaikilla Karjalan ASST:n kansalaisilla, jotka ovat täyttäneet 18 vuotta, rotuun ja kansallisuuteen kuulumisesta, uskontunnustuksesta, sivistystasosta, asuinpaikan vakinaisuudesta, yhteiskunnallisesta syntyperästä, omaisuusasemasta ja aikaisemmasta toiminnasta riippumatta, on oikeus osallistua deputaattien vaaleihin ja tulla valituksi, lukuunottamatta mielisairaita ja henkilöitä, jotka oikeus on tuominnut menettämään vaalioikeutensa.

PYKÄLÄ 103. Deputaattien vaalit ovat yhtäläiset: jokaisella kansalaisella on yksi ääni; kaikki kansalaiset osallistuvat vaaleihin yhtäläisillä perusteilla.

PYKÄLÄ 104. Naisilla on samanlainen oikeus valita ja tulla valituiksi kuin miehilläkin.

PYKÄLÄ 105. Punaisen Armeijan riveissä olevilla kansalaisilla on samanlainen oikeus valita ja tulla valituksi kuin muillakin kansalaisilla.

PYKÄLÄ 106. Deputaattien vaalit ovat välittömät: vaalit työtätekevien deputaattien kaikkiin Sovetteihin, alkaen työtätekevien deputaattien kylä- ja kaupunkisoveteista aina Karjalan ASST:n Korkeimpaan Sovettiin asti, suorittavat kansalaiset suoranaisesti välittömien vaalien kautta.

PYKÄLÄ 107. Äänestys deputaattien vaaleissa on salainen.

PYKÄLÄ 108. Vaalit Karjalan ASST:n työtätekevien deputaattien Sovetteihin suoritetaan vaalipiireittäin seuraavien normien mukaan:

rajonisovettiin, riippuen rajonin suuruudesta — yksi deputaatti vähintään 500 asukasta ja enintään 1500 asukasta kohti;

kaupunki- ja työläisasutussovettiin, riippuen kaupungin ja työläisasutuksen suuruudesta — yksi deputaatti vähintään 100 asukasta ja enintään 1000 asukasta kohti;

kyläsovettiin, riippuen kyläsovetin toimintapiirin suuruudesta — yksi deputaatti vähintään 50 asukasta ja enintään 250 asukasta kohti.

Vaalinormit työtätekevien deputaattien jokaiselle rajoni-, kaupunki-, työläisasutus- ja kyläsovetille säädetään ”Asetuksessa Karjalan ASST:n työtätekevien deputaattien Sovettien vaaleista” tässä pykälässä osoitettujen vaalinormien puitteissa.

PYKÄLÄ 109. Vaaleissa asetetaan kandidaatit vaalipiireittäin.

Kandidaattien asettamisoikeus turvataan työtätekevien yhteiskunnallisille järjestöille ja yhdistyksille: kommunistisen puolueen järjestöille, ammattiliitoille, kooperatiiveille, nuorisojärjestöille, kulttuuriyhdistyksille.

PYKÄLÄ 110. Jokainen deputaatti on velvollinen tekemään selkoa valitsijoille työstään ja työtätekevien deputaattien Sovetin työstä ja hänet voidaan milloin tahansa kutsua pois valitsijain enemmistön päätöksellä lain säätämässä järjestyksessä.

(Jatkuu seuraavalla sivulla.)

1868 Aleksei Maksimovitsh Gorjkij 1936

KUVASSA: Toveri I. V. Stalin ja A. M. Gorjkij Mausoleumin luona v. 1931. (Sojuzfoto.)

SUUREN KANSAN SUURI POIKA

Omaa elämäkertaa kuvaavassa kirjassaan M. Gorjkij palatessaan menneisyyteen kirjoittaa, että tätä lyijyn raskasta venäläistä elämää muistellessa, minä jokainen minuutti kysyn itseltäni: kannattaako siitä puhua? Ja aina uudesti vakuuttautuneena vastaan itselleni — kyllä kannattaa, sillä tämä ilkeä totuus ei vielä ole kuollut. Tämä totuus on välttämätöntä tuntea juuriaan myöten, että voisi muiston siitä juurineen reväistä pois muistista, ihmisen mielestä, meidän koko elämästämme.

M. Gorjkij alkoi julkaista kirjaansa "Lapsuus" v. 1913 puolivälissä. Vuosi ennen tätä tsaarin ministeri Makarov Valtakunnan duumassa kysymykseen Ljenan työläisten ampumisesta vastasi: "Niin oli, niin tulee olemaan". Tsaarin hallitus luuli itsensä kykeneväksi ei ainoastaan aseettomien työläisten ampumiseen, vaan myöskin maailman valtaamiseen: se voimakkaasti valmistautui maailman imperialistiseen sotaan.

M. Gorjkij — suuri proletaarinen kirjailija — tiesi näiden uhkailujen voiman.

M. Gorjkin miltei puolivuosisataa jatkunut kirjallinen ja yhteiskunnallinen toiminta oli suunnattu taisteluun luovien voimien puolesta, taisteluun sen valoisan elämän puolesta, jonka sosialismi toi tullessaan.

"Tshelkashin", kertomuksen paljasjalkaisista M. Gorjkille saneli ei ainoastaan se, että hän elämässään joutui kosketuksiin rappeutuneiden ainesten kanssa, eikä lainkaan se, että M. Gorjkij joskus ja edes jossain määrin olisi ollut anarkististen, idealististen ryhmien aatteellisessa vankeudessa, kuten M. Gorjkia parjaavat trotskilais-menshevistiset valehtelijat yrittävät vakuuttaa. M. Gorjkin luovan työn motiivit olivat kokonaan toiset. Ne liittyvät hänen käymään taisteluun vaikenemista ja nöyrtymistä vastaan, vakuutteluun ihmisten sankarillisesta tahdosta, ylpeään sosiaaliseen protestiin.

Siitä johtuu hänen vallankumouksellinen romantiikkansa, joka on saanut kirkkaimman ilmaisunsa monissa kertomuksissa ja lauluissa haukasta ja myrskylinnusta.

M. Gorjkin romantiikka oli suunnattu sosiaalisen sankarillisuuden ylistämiseen, ylpeän tahdon laulamiseen. Mutta tämän romanttisuuden takaa aina tuntui määrätty sosiaalinen konkreettisuus. M. Gorjkin kutsun "Iske rajummin myrsky" monet ymmärsivät kutsuksi itsevaltiuden kukistamiseen. Gorjkij kuitenkin kutsui paljoa suurempaan myrskyyn — Lokakuun myrskyyn.

M. Gorjkij alkoi kirjoittaa silloin, jolloin meidän maamme kulki porvarillis-demokraattiseen revolutsioon. Mutta Lenin, meidän puolueemme, valmentaen joukkoja v. 1905 taisteluihin, aina opettivat, että työväenluokan ja sen puolueen perustehtävä on johtaa taistelu porvarillis-demokraattisen revolutsion kasvamiseen sosialistiseksi revolutsioksi. Näin ollen M. Gorjkij, joka alusta alkaen tuli kirjallisuuteen uuden proletaarisen kulttuurin lipun kantajana, revolutsioonisten joukkojen taistelun kuuluttajana, ei koskaan taiteellisissa tehtävissään rajoittunut vain Venäjän tsaristisen itsevaltiuden kritikoimiseen. Hänen terävä kynänsä oli aina suunnattu Venäjän porvaristoa vastaan, kapitalismia vastaan.

Ei ole ihmeteltävää se, että M. Gorjkin luova työ omasi niin suuren sijan kapitalistisen systeemin paljastamisessa, Venäjän porvariston ja sitä palvelevan intelligenssin paljastamisessa ja, toiselta puolen vallankumouksellisen tietoisuuden kypsymisessä Venäjän työväenluokan keskuudessa, työväenluokan taistelussa vapautumisensa puolesta.

V. 1898 M. Gorjkij julkaisi ensimmäisen suuren novellinsa "Foma Gordejev". Tämä kirja panee alun sosialistisen realismin historialle kirjallisuudessa. Tässä kirjassa paljastetaan venäläinen porvaristo, joka itsevaltiuden kukistamisen jälkeen aikoi kukistaa työväenluokan. Siinä annettiin hämmästyttäviä kuvia legaalisista marxilaisista, ja itserakkaista intelligensseistä. Väkivaltaa harjoittavien ihmisten maailmalle M. Gorjkij silloin asetti vastapainoksi luokkatietoisten työläisten ryhmän, joka on tuleva puhdistamaan maailman kaikesta inhoittavasta.

Nuori Stalin, selvittäen dialektisen metoodin olemusta, kirjoitti: "Se, mitä elämässä syntyy ja päivä päivältä kasvaa voittamattomasti, sen eteenpäin liikunta on mahdoton pysäyttää, sen voitto on kiertämätön, s.o. kun esim. elämässä syntyy proletariaatti ja se päivä päivältä kasvaa, niin heikko ja pienilukuinen kuin se lieneekin tänään, loppujen lopuksi se kuitenkin voittaa. Ja päinvastoin, sen, mikä elämässä kuolee ja menee hautaan, on kiertämättä kärsittävä tuhonsa, s.o. kun esim. porvaristo menettää maaperänsä ja päivä päivältä kulkee taaksepäin, niin voimakas ja suurilukuinen kuin se tänään lieneekin, se loppujen lopuksi kuitenkin on tuomittu kärsimään tappion ja painumaan hautaan. Tästä johtuukin vissi dialektinen asettamus: kaikki se, mikä todellakin on olemassa, s.o. kaikki se, mikä päivästä toiseen kasvaa, on järkevää" (L. Berija "Kysymykseen bolshevistisen järjestön historiasta Taka-Kaukasiassa", sivu 64). Näin nerokkaan, yksinkertaisesti toveri Stalin avasi "dialektisen metoodin toisen johtopäätöksen", jonka teki nuori Gorjkij asettaessaan Venäjän itsevaltiudelle vastakohdaksi tietoisten työläisten pienen ryhmän, sillä — siinä kasvaa se mikä on järkevää — tämä voima kasvaa päivästä päivään.

Kahdeksan vuoden kuluttua "Foma Gordejevin" jälkeen M. Gorjkij romaanissa "Äiti" osoittaa miten suurenmoiseksi, johtavaksi uudeksi sosiaaliseksi voimaksi on työväenluokka kasvanut. Tavatessaan Gorjkin Lontoon puoluekokouksessa kirjan "Äiti" ilmestymisen jälkeen Lenin puhui Gorjkille: "... kirja on hyvin tarpeellinen, vallankumoukselliseen liikkeeseen osallistui paljon työläisiä alkuvoimaisesti, ja nyt he lukevat "Äitiä" suureksi hyödykseen".

Romaani "Äiti", sankareineen Vlasovit, äiti ja poika, on itseasiassa uusi kirja maailman kirjallisuuden historiassa. Maailman kirjallisuuden historiassa keskeisin paikka oli ollut kansansortajien kuvaamisella, teemana: "Tulkaa minun luokseni te kaikki kärsivät, ja minä rauhoitan teitä". Kirjoituksessaan "Näytelmistä" M. Gorjkij kirjoitti, että Vladimir Iljitsh päättävästi poisti elämästä lohduttajan tyypin korvaten sen työväenluokan revolutsioonisen oikeuden opettajalla. Kas tämän opettajan, uuden maailman luojan, tulee olla pääsankarina nykypäivien draamassa.

Romaani "Äiti" ja draama "Viholliset" ovat näiden näytteiden "työväenluokan revolutsioonisen oikeuden opettajan" demonstreeraamista kirjallisuudessa.

Ei suotta koko porvarillinen ja sen jälkeen menshevistinen kritiikki niin villitysti hyökännyt M. Gorjkia vastaan näiden tuotteiden johdosta, se ei suotta pyrkinyt moittimaan niitä. Vihollisen paljastaminen, "työväenluokan revolutsioonisen oikeuden" vakuuttaminen — kas siinä on M. Gorjkin luovan työn perussisältö.

Yksityisomistuksellisen maailman kritiikki Gorjkilla oli aina yhdistetty vakuutukseen maailman sosialistisen uudistamisen reaalisuudesta. Siksi Gorjkij loi enimmän vakuuttavia kirjallisia tuotteita, joissa ei milloinkaan ollut pessimismiä ja jotka eivät milloinkaan synnyttäneet lukijassa alentavaa mielialaa. Päinvastoin, jokainen hänen tuotteensa lujitti uskoa sosialismin voittoon.

Rakkaus ja usko ihmiseen ja suuri humanismi saneli Gorjkille poikkeuksellisen totuudenmukaisuuden hänen kertoessaan elämästä. Hänen suuri kansantuntemuksensa, hänen miltei puolivuosisataa jatkunut yhteytensä työväenluokan ja sen puolueen kanssa, henkilöllinen läheisyys aikakautensa suurempien sosialismin nerojen — Leninin ja Stalinin — kanssa kasvattivat hänessä horjumattoman uskon sosialismin voittoon. Siksi Gorjkij ei ainoastaan luonut työväenluokan revolutsioonisen oikeuden opettajan näytteitä, vaan itse tuli yhdeksi tämän oikeuden opettajaksi.

V. 1910 Lenin kirjoitti, että "... Gorjkij epäilemättä on proletaarisen taiteen suurin edustaja, taiteen, jota varten hän on tehnyt paljon ja voi tehdä vielä enemmän". Gorjkij täydellisesti ansaitsi tämän Leninin arvioinnin. Hänen luova työnsä on tullut sosialistisen kulttuurin horjumattomaksi perustaksi. Hän kasvatti sosialististen kirjailijain sukupolvea — tämän monumenttaalisen rakennuksen uusien kerroksien rakentajia.

Viime aikoina paljastetut kansanviholliset — averbachilaiset ja litfrontilaiset — ilkeissä kirjoituksissaan useaan kertaan ovat yrittäneet pimentää suuren sosialistisen kirjailijan luovaa työtä ja henkilöllisyyttä. Averbach ja Gorbatshev ovat koettaneet moittia hänen suuria tuotteitaan. Meidän puolueemme on murskannut ja paljastanut nämä vihamieliset aikeet.

Gorjkin nimi on tullut maailman intelligenssin lipuksi, maailman etumaisten kirjailijoiden lipuksi heidän käydessään taistelua fasismia vastaan, on tullut kutsuksi kulttuurin suojelemiseen barbarismilta.

Lukuisille kielille käännetyt Gorjkin kirjat ovat tulleet koko maailman kansoille ja ennenkaikkea SSSR:n kansoille lähteeksi, joka aseistaa heidät säälimättömällä vihalla fasisteja kohtaan, herättää ja elävöittää rajatonta uskollisuutta sosialismiin ja rakkautta sosialismin synnyinmaahan, valmeutta sen puolustamiseen. Me muistamme M. Gorjkin neuvon: "Kun vihollinen ei antaudu, se tuhotaan".

KUVASSA: A. M. Gorjkij Moskovan Punaisella torilla fyyskulttuurikkojen paraadin aikana kesäkuun 30 p:nä v. 1935. (Sojuzfoto).

A. M. GORJKIJ

Myrskylintu

(Kirjoitettu v. 1901)

Meren harmaan selän ylle kasaa tuuli pilvipäitä.

Niiden välissäpä lentää ylpeänä Myrskylintu niinkuin musta ukonnuoli.

Milloin viiltään siivin vettä, milloin pilviin sinkoaapi, huutaa — kajahtaa pilviin ilo siinä huudossansa.

Huudossa on myrskyn jano! Vihan voima, kiihkon liekin sekä voiton vakaumuksen kuulee pilvet huudossansa.

Lokit kirkuu myrskyn eellä, kirkuu, raukat, rauhatonna, valmihina kauhussansa painumahan meren pohjaan.

Kuikat myöskin rääkyy siellä, heille saavuttamatonta nautintoa on taisto elon, ukkosjymy heille kauhu.

Tyhmä pingviinikin painuu peloissansa rotkon pohjaan...

Ainoastaan Myrskylintu rohkeasti, ylpeästi liitää meren kuohun yllä!

Mustempina alemmaksi painuu pilvet meren päälle, laulaa tanssii, kuohuu laine kohti ukkosjylinätä.

Jyriseepi ukkosjymy. Aallot kuohuu, tuuli vonkuu, tempaa lujaan syleilyynsä aaltoparven ja sen paiskaa vuoren kiviseinää vasten, murskaa pölyhiekkaseksi.

Mutta vesivuorten yllä liitää huutaen Myrskylintu niinkuin musta ukonnuoli, uhkoo vasamana pilvet.

Kiitää kuin pahahenki — uljas mustahenkimyrskyn, sekä nauraa että itkee... nauraa pilven synkkyydelle sekä itkee ilostansa! Jylinässä tarkkahenki kuullut on jo väsymystä, kohta eivät pilvet enää päivää peitä, eivät peitä!

Tuuli ulvoo... Ukkosjymy...

Siniliekein pilvet leimuu pohjattoman meren yllä. Meri salamoiden nuolet sammuttamissyvyyksissään. Salamoiden heijastukset kiemuroivat hävitessään merehen kuin tulikäärmeet

— Myrsky! Kohta nousee myrsky!

Rohkeasti Myrskylintu liiteleepi ylempänä meren mustan kuohun yllä; huutaa voiton profettana:

— Iske voimakkaammin myrsky!...

Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan

KONSTITUTSIO (PERUSTUSLAKI)

(Jatkoa edelliseltä sivulta.)

X LUKU

Vaakuna, lippu, pääkaupunki

PYKÄLÄ 111. Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan Valtakunnan vaakunana on VSFST:n Valtakunnan vaakuna, joka kuvaa ristiin asetettuja kultaista sirppiä ja vasaraa, varret alaspäin, punaisella pohjalla auringon säteissä ja tähkien kehystämänä, varustettuna venäjän, karjalan ja suomen kielisin kirjoituksin "VSFST" ja "Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" lisättynä kirjaimien "VSFST" alle pienemmillä kirjaimilla "Karjalan ASST" venäjän, karjalan ja suomen kielellä.

PYKÄLÄ 112. Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan Valtakunnan lippuna on VSFST:n Valtakunnan lippu punaisesta kankaasta, jonka vasemmassa yläkulmassa tangon luona ovat kultakirjaimet "VSFST" venäjän, karjalan ja suomen kielellä, lisättynä kirjaimien "VSFST" alle pienemmillä kirjaimilla "Karjalan ASST" venäjän, karjalan ja suomen kielellä.

PYKÄLÄ 113. Karjalan ASST:n pääkaupunki on Petroskoin kaupunki.

XI LUKU

Konstitutsion muuttamisjärjestys

PYKÄLÄ 114. Karjalan ASST:n Konstitutsion muuttaminen suoritetaan ainoastaan Karjalan ASST:n Korkeimman Sovetin päätöksellä, jonka on hyväksynyt Karjalan ASST:n Korkein Sovetti vähintään kahdenkolmasosan äänten enemmistöllä ja vahvistanut VSFST:n Korkein Sovetti.

Yleiskarjalaisen ylimääräisen Sovettien XI edustajakokouksen presidiumin jäsenet

N. V. ARHIPOV	P. A. IRKLIS	M. N. NIKOLSKIJ
N. I. ARIFMETIKOV	M. D. ISSERSON	A. V. OREL
M. J. ABRAMOV	A. A. KLJUTSHAREVA	V. M. PETROVSKIJ
G. D. ANTONOV	KORJAPIN	K. M. POLIN
N. E. AIRAKSINEN	M. D. LEONINOK	A. N. STEPANOV
P. I. BUSHUJEV	M. F. LUNDSTRÖM	I. P. SONNIKOV
N. M. BLINNIKOV	P. P. MARINUSHKIN	K. J. TENISON
J. E. VIRTANEN	P. N. MARKOV	P. I. FILATOV
S. P. GALKIN	A. F. MUTSENEK	V. A. FILIMONOV
A. J. JEVSEJEV	I. E. MARTTINEN	A. S. FOFANOVA

A. M. Gorjkij

KERTOMUS

Syyskuun 1 päivänä v. 1929, Sadonpäivänä Maxim Gorjkij saapui sovhoosi "Gigantiin" tutustumaan ensimmäiseen mekanisoituun sosialistiseen viljatehtaaseen, joka oli organisoitu toveri Stalinin osoituksesta.

Töiden laajuus, joka käsitti yli 100 tuhatta hehtaaria aromaata, voimakkaat traktorit ja ensimmäiset kombainit herättivät suuren kirjailijan ihastuksen. Puhuessaan työläisten miitingissä, hän kertoi ihmisjärjen voitosta luonnonvoimiin nähden, korkeasta tekniikasta, joka astuu puuauran tilalle, uusista ihmisistä, uudesta sovettimaaseudusta.

Täällä "Gigantissa" Gorjkij kirjoitti kertomuksen talonpojasta ja kombainista, jonka kertomuksen oheellisena julkaisemme.

Tätä kertomusta ei ole vielä aikaisemmin julkaistu.

Kun ihminen sai tietää, että kolmenpäivän matkan päässä hänen asuinpaikaltaan muualta saapuneet ihmiset kyntivät koneella suunnattoman suurta kappaletta vielä milloinkaan kyntämätöntä maata ja koneilla kylvivät sen, niin ihminen ajatteli, että ne ovat samanlaisia muinaisia ihmisiä kuin hän itse, mutta häntä typerämpiä.

Hänen vanhassa ruumiissaan eli tuhatvuotinen sielu, ja hän tiesi: kaikkien aron ihmisten suru ja riemu on siinä, että kynnetään maata, kylvetään ja korjataan viljaa, mutta kaikkea muuta, mitä ihmiset tekevät, voidaan olla tekemättä. Maa synnyttää ihmisen, jotta ihminen työskentelisi maalla, mutta kun ihminen kuluttaa loppuun voimansa, niin se nielee hänen ruumiinsa ja luunsa.

Kesällä helteinen aurinko liikkuu hitaasti maan yllä, ja sen mukana puhaltaa idästä kuuma tuuli ja viljaa, ruohoa polttaen saattaa ihmisen suruun, nälänhädän pelkoon. Joskus harvoin tuuli ajaa arolle mustia pilviä, ne valelevat maan sateella ja silloin mieli riemuitsee — tulee paljon viljaa. Talvella aurinko lipuu avaruudessa, läpitunkeva kylmä tuuli kiitää nopeasti arolla. Humisee maan pinnalla, viheltää, pudottaa niukasti lunta ja öisin laulaa aina yhtä ja samaa laulua:

"Nousee päivä sekä laskee,
maa vaan pysyy ainiaan.
Suku tulee, poistuu suku,
maa vaan pysyy ainiaan."

Ihminen ei ajatellut laulun ajatusta, sillä hän tunsi sen ajatuksen liian hyvin. Hän ajatteli karjaansa, asuntoansa ja viljaansa, ajatteli joskus vaimoaan, mutta aina ajatteli vain omaansa eikä juuri milloinkaan itseään.

Hän oli vakuutettu, ettei ole konetta, joka voittaisi helteen ja kylmyyden voiman eikä kone voi muuttaa vihaisten tuulien tietä.

Tämä ihminen oli ammoisista ajoista tottunut elämään toivossa saada apua ulkoapäin — jumalalta, uhripapilta ja noidalta, elämään luottamatta järkensä voimaan, pimeässä toivossa ihmisen ulkopuolisiin salaisiin voimiin. Kun tuli aika korjata vilja, niin hän, puolivilli aroneläjä, korjattuaan niukan satonsa, lähti katsomaan, miten muualta tulleet ihmiset korjaavat viljaa koneilla. Mahdollisesti onnistuu katsella heitä.

Leveäharteisena, lyhytjalkaisena, raskaissa saappaissa, tiepölyn värisessä paksussa nutussa hän seisoi keskellä aroa aivankuin kivestä veistettynä — hänen harmaat parrakkaat kasvonsa olivat myöskin kivettyneet. Kulmakarvoille painetun lakin ja parran väliltä kiilsivät epäluottavaisesti ja synkästi tummat silmät — "sielun peili".

Hänen karvaiset sieraimensa hengittivät tasaisesti, liikuttaen harmaita viiksiä.

Hän katseli, miten muualta tulleet ihmiset häärivät laitteen ympärillä joka ei vähääkään muistuttanut konetta, vaan pikemminkin kummallista petoa, jollaisen joskus näät unissasi. Pedon pitkässä niskassa ei ole päätä ja sen häntä on täynnä veitsiä, kyljet ovat suunnattoman kömpelön vartalon. Ja ruumis on niin sopusoinnuton ikäänkuin aron tuuli olisi sen jo runnellut, rikkonut. Vaikea on käsittää, miten tällainen puusta ja raudasta valmistettu hirviö työskentelee, miten ihmiset hallitsevat sen voimaa. Ihmiset ovat tavallisia, mutta he ovat nuoria. Liikkuvat nopeasti, mutta ei näytä siltä, että he työskentelisivät kiirehtien. Jos tuo kone kaatuu kyljelleen, niin se voi nitistää vähintäin 5 ihmistä.

— Miten sitä nimitetään? — kysyi ihminen.

— Käykää syrjään — vastattiin hänelle — mutta hän ei lähtenyt paikaltaan.

Hirviön rinnalla tai edessä tärisee ja korskuu pyörillä oleva rautakarhu: sen paksulla niskalla ratsastaa viiksetön nuorukainen, miltei poikanen. Hänen päällään oleva takki on öljyn tahrima ja haisee ikäänkuin kattopelliltä. Painaen jalallaan konettaan nuorukainen käänsi pyörää ja myöskin rautaisten pyörien leveät harjat kääntyivät. Suuri kone heilahti, liikahti ja lähti kulkemaan pitkin kuivaa maata, lakaisten hännällä viljan tähkät, tarttuen niihin kymmenillä rautasormilla, jotka olivat ohkaiset kuin naulat: tähkät virtasivat koneen hännän alitse jonnekin sen kupeeseen, kone tärisi ja ulvoi ahneudesta, niellen ne; koneen rikkihakatusta niskasta lenteli olkia, ruumenia ja pölyä.

Ihminen seisoi, katsellen sen jälkeen. Hänen suunsa avautui ja sulkeutui, parta tärisi: näytti siltä, että hän huutaa; hänen päälleen ja hartioilleen, kasvoilleen ja parralleen lenteli olkia; hän huojui, törkki kepillä maahan, hartioitaan kohautellen korjasi repun asentoa selässä. Sitten aivankuin hänet olisi reväisty maasta irti, hän raskaasti, mutta nopeasti juoksi kombainin jälkeen, heilutellen keppiään: reppu hyppi hänen selässään aivankuin ajaen häntä takaa. Hän ei juossut yksin, myöskin muita miehiä juoksi, mutta hän nähtävästi halusi juosta ympäri konetta, hän juoksi kaikkien ohi, mutta ei pysynyt koneen mukana, kompasteli ja yhä näytti siltä, että hän huutaa.

Kuitenkin hän saavutti kombainin, kun se alkoi kulkea hitaammin, saavutti sen ja ollen vaarassa joutua niittoteriin hän raskaasti loikki sen rinnalla. Joku pitkä henkilö tuuppasi häntä.

— Perkele — sanoi hän käheästi, pyyhkien leveällä karkealla kourallaan hikeä kasvoiltaan.

Kombaini pysähtyi. Hän juoksi rännin luo, josta siihen kiinnitettyyn säkkiin valui leveänä suihkuna jyviä ja työntäen kah-

(Jatkoa 4:nnellä siv.)

KUVASSA: Aleksei Maksimovitsh Gorjkij hyvästelee Romain Rollandia ja M. P. Rollandia Valkovenäjän-Baltian asemalla Moskovassa v. 1935.

(Sojuzfoto.)

A. M. Gorjkin muistolle omistettu näyttely

Tänään kesäkuun 18 päivänä Petroskoin Keskuskirjastossa avataan A. M. Gorjkin muistolle omistettu näyttely.

Näyttely jakaantuu neljään osaan. Näyttelyn ensimmäisessä osassa tuodaan esille A. M. Gorjkin nuoruusvuodet ja toiminta vuoteen 1899 saakka. Toisessa osassa esitetään Gorjkin kirjallinen toiminta vuosina 1900—1912. Kolmannessa osassa tuodaan esille A. M. Gorjkin toiminta kirjallisuusrintamalla imperialistisen sodan, helmikuun vallankumouksen ja Lokakuun vallankumouksen vuosina. Ja neljännessä osassa esitetään A. M. Gorjkin työ sovettivallan aikana.

Näyttely avataan tänään kello 10 aamupäivällä ja on se auki kello 10 illalla.

Tutustukaa suuren proletaarisen kirjailijan A. M. Gorjkin muistolle järjestettyyn näyttelyyn.

Karjalan kansalla on oma Konstitutsio

Eilen illalla kello 6 aikaan Yleiskarjalaisen ylimääräisen sovettien XI edustajakokouksen delegaatit saapuivat edustajakokouksen lopettajaisistuntoon tekemään yhteenvedot Konstitutsion projektin käsittelystä kansan keskuudessa ja keskustelussa edustajakokouksessa, hyväksymään Karjalan kansan Konstitutsiota. Edustajakokouksessa esiintyneet työläiset, kolhosnikat, kolhosnikkanaiset, opettajat ja spesialistit kaikki he yksimielisesti ilmaisivat Karjalan kansan kiitollisuuden ja suuren ilon siitä, että tämä kansa on elänyt näihin onnellisiin päiviin, jolloin se hyväksyy tasavaltansa Konstitutsion.

Keskustelu osoitti, että Karjalan kansa ottaa tämän Konstitutsion lujiin käsiinsä, eikä minkäänlaisten fasistien milloinkaan onnistu riistää sitä heidän käsistään. Karjalan kansa on jokainen minuutti valmis antamaan kuolettavan iskun jokaiselle diversantille ja spionille, joka uskaltaa yrittää tunkeutua maahamme.

Päättäjäisistunnossa Konstitutsio luetaan pykälä pykälältä karjalan, suomen ja venäjän kielellä. Karjalan kielellä lukee Karjalan TpKK:n puheenjohtaja tov. ARHIPOV, suomen kielellä — Karjalan kansan runoilija tov. JALMARI VIRTANEN ja venäjän kielellä — NKP(b):n Aluekomitean sihteeri tov. IRKLIS.

Kun luetaan Konstitutsion se pykälä, jossa sanotaan, että "kaikkein aktiivisimmat ja tietoisimmat kansalaiset työväenluokan riveissä ja työtätekevien muista kerroksista yhdistyvät Yleisliittolaiseen Kommunistiseen (bolshevikkien) Puolueeseen, joka on työtätekevien etujoukko heidän taistelussaan sosialistisen järjestelmän lujittamisen ja kehittämisen puolesta, ja työtätekevien kaikkien, niin yhteiskunnallisten kuin myöskin valtiojärjestöjen johtava ydin", nousee salissa valtava suosionosoitusten myrsky, joka ilmaisee Karjalan kansan uskollisuuden Leninin-Stalinin suurelle puolueelle, valmeutta nousta tämän puolueen ensimmäisestä kutsusta puolustamaan suurta sosialistista synnyinmaata.

Valtavat suosionosoitukset toistuvat myös silloin, kun luetaan Konstitutsion 99. pykälää, jossa sanotaan, että "Sotapalvelus Työläis-talonpoikaisessa Punaisessa armeijassa on Karjalan ASST:n kansalaisten kunniavelvollisuus", sekä luettaessa sitä seuraavaa pykälää, jossa sanotaan, että "Isänmaan puolustaminen on Karjalan ASST:n jokaisen kansalaisen pyhä velvollisuus".

Nämä valtavat suosionosoitukset ilmaisevat sovettikansan syvää rakkautta Punaista armeijaamme kohtaan ja ylpeyttä siitä, että me olemme sellaisen maan kansalaisia, joka on tullut koko progressiivisen ihmiskunnan ja maailman sorrettujen kansojen majakaksi.

Suuren innostuksen vallitessa edustajakokous hyväksyy tervehdyssähkösanoman lähettämisen kansojen suurelle johtajalle toveri STALINILLE. Tervehdyksessään edustajakokous korostaa sitä, että karjalan kielen käytäntöönottaminen avaa yhä laajemmat tiet Karjalan muodoltaan kansallisen, sisällöltään sosialistisen kulttuurin kehittymiselle. Edustajakokous ilmaisee koko maailman kuultavaksi sen, että Karjala on ollut, on ja tulee olemaan eroittamaton osa suuresta Sovettiliitosta. Yhdessä Venäjän proletariaatin kanssa se taisteli tsarismia, interventtejä ja natsionalistista vastavallankumousta vastaan ja yhdessä sen kanssa on se saavuttanut ja tulee saavuttamaan yhä valtavampia voittoja sosialistisessa rakennustyössä.

Tämän jälkeen puhetta johtava Karjalan TpKK:n puheenjohtaja tov. Arhipov kolmella kielellä esittää eläköön huudahduksen NKP(b):lle ja sen teräksiselle johtajalle toveri Stalinille. Hänen viimeiset sanansa sulautuvat orkesterin esittämän "Internatsionalen" säveliin. Pitkät ajat raikuvat eläköön- ja hurraahuudot puolueemme ja sen johtajan toveri Stalinin kunniaksi, Punaisen armeijan ja sen johtajan toveri Voroshilovin kunniaksi, Sovettiliiton Stalinilaisen Konstitutsion, Karjalan Konstitutsion ja Karjalan mainion kansan kunniaksi.

Tasavaltamme edustajakokous vahvisti Karjalan kansan Konstitutsion. Tämä päivä on historiallinen Karjalan kansan elämässä. Se on todellinen kansojen suuri juhlapäivä.

Tänä päivänä tasavaltamme työtätekevät viettävät riemun juhlaa — Karjalan Konstitutsion vahvistamisen juhlaa. He saapuvat kaduille iloaan osoittamaan kukkavihkot käsissään ja kaikkein kirkkaimpana kukkana näissä kukkavihkoissa tänä päivänä on Karjalan Konstitutsio, kukkana, jota kultaiset auringonsäteet hyväilevät kuumasti.

Eläköön Karjalan Konstitutsio!

TYÖTÄTEKEVÄT PYYTÄVÄT PUOLUSTUSLAINAN LIIKKEELLELASKEMISTA

Rautatieläiset pyytävät hallitusta laskemaan liikkeelle SSSR:n puolustuslainan

Vastaukseksi spionien ja isänmaan petturien yrityksiin horjuttaa Punaisen armeijan mahtia ja heikentää maamme puolustuskuntoisuutta ovat rautatieläiset lukuisissa miitingeissä hyväksymissään resolutsioissa kääntyneet SSSR:n hallituksen puoleen pyynnöllä, että se laskisi liikkeelle erikoislainan Sovettiliiton puolustuksen lujittamista varten.

Leninin radan Moskova-Sortirovotshnajan depossa on ollut miitinki, jossa oli läsnä noin 700 henkilöä. Yksimielisesti hyväksyttiin päätöslauselma, jossa sanotaan:

"Vastaukseksi kansan vihollisten kataliin konnantekoihin me tiivistymme entistä kiinteämmin Leninin-Stalinin puolueen ympärille, kansojen suuren johtajan toveri Stalinin ympärille.

Me kymmenkertaistutamme revolutsioonista valppautta, parannamme työn laatua ja teemme maastamme valloittamattoman linnakkeen.

Vastaukseksi vihollisten ja isänmaan petturien yrityksiin horjuttaa SSSR:n mahtia ja taistelukuntoisuutta me käännymme sovettihallituksen puoleen pyynnöllä laskea liikkeelle uusi laina — SSSR:n puolustuslaina.

Eläköön suuri, mainehikas kommunistinen puolue ja kansojen rakastettu johtaja toveri Stalin!"

Omskin radan Barabinskin depossa pidetyssä miitingissä puhui veturin kuljettaja tov. Sorokin:

— Vastaukseksi kavaltajien petokseen minä ehdotan, että pyydetään hallitustamme laskemaan liikkeelle lainan, jonka varat käytetään synnyinmaamme puolustuskuntoisuuden lujittamiseen.

Tov. Sorokinin ehdotus hyväksyttiin Omskin radan Barabinskin osaston 15 miitingissä.

Kokouksissa ja miitingeissä on noin 30.000 rautatieläistä äänestänyt sen puolesta, että hallitukselle esitetään pyyntö SSSR:n puolustuslainan liikkeellelaskemisesta.

Puolustuslainalla vastaamme fasismin kätyrien juoniin

Kesäkuun 16 päivänä kello 3 päivällä pidettiin Karjalan Kommunistisessa Maatalouskorkeakoulussa lyhyt miitinki, jossa koulun oppilaat ja työntekijät hyväksyivät seuraavasisältöisen resolutsion:

— Vastaukseksi suuren synnyinmaamme vihollisten, fasismin palkkaamien spionien Tuhatshevskin, Jakirin, Eidemanin ym. diversio- ja spionitoimintaan me, Karjalan Kommunistisen Maatalouskorkeakoulun oppilaat ja työntekijät yksimielisesti yhdymme rautatieläisten alotteeseen uuden, puolustuslainan liikkeellelaskemisesta ja pyydämme Yleiskarjalaista ylimääräistä Sovettien XI edustajakokousta esittämään SSSR:n hallitukselle anomuksen puolustuslainan liikkeellelaskemisesta.

Pyydämme uuden lainan liikkeelle laskemista

Kesäkuun 17 p. klo 8 aamulla kokoontuivat Suksitehtaan yövuoron työläiset tuotannolliseen neuvotteluun, jossa he yhtyivät maamme etumaisten tuotantolaitoksien työläisten pyyntöön uuden puolustuslainan liikkeellelaskemisesta.

KERTOMUS

(Jatkoa 3:nnelta sivulta)

malonsa kultasuihkun alle, kahmasi jyviä. Muutamia sekuntteja hän katseli siihen, nosti kahmalonsa lähelle kasvoja, taivuttaen pölyistä leveää niskaansa. Sitten, näyttäen jyviä ympärillä olleille, hän käheästi ja hengästyneesti sanoi:

— Oikea ... perkele! Aa!

Hänen vierellään seisoi samanlaisia kuin hän itsekin, mutta häntä nuorempia: he katselivat konetta samoin ihmetellen, mutta ikäänkuin pelästyksellä ja kateellisesti. Vanhus heitti jyvät säkkiin, mutta heti jälleen sieppasi kourallisen jyviä, huolellisesti piilotti ne takin taskuun. Saman tekivät vielä kaksi, kolme muutakin.

Eräs sanoi huokaisten:

— Onpa keksitty!

— Sen perässä et pysy — sanoi toinen, mutta kolmas arveli:

— Joo-han nyt ...

Sanottiin vielä muutamia epämääräisiä sanoja, mutta yhdessäkään niistä ei kuulunut iloa. Ylpeys ja riemu kuuluivat vain niiden ihmisten sanoissa, jotka kertoivat koneen sisäisestä rakenteesta, sen työskentelystä.

— Kuitenkin sen ympärillä on viljelijöitä — sanoi joku miettiväisesti.

— Kukas sitten? Maa vaatii kokemusta.

Lohduteltuaan toisiaan nämä ihmiset poistuivat "Gigantin" työläisten luota, mutta tuo lyhytjalkainen vanhus jäi sinne.

Hän nosti maasta keppinsä ja pyyhki sitä nuttunsa helmaan ikäänkuin miekkaa, siten, ravistaen sormillaan oljet parrasta hän hitaasti kulki ympäri konetta. Hän kosketteli sitä käsin, silitteli, kevyesti koputti kepillä, miettien pysähteli ja jälleen kulki partaansa tärisyttäen ja lakkia korjaten. Hänen kivettyneet kasvonsa kävivät ikäänkuin laajemmiksi — mahdollisesti hän puri hammasta?

Sitten hän seisoi väkijoukon keskellä miitingissä ja kuunteli puhujain puheita, nojaten molemmin käsin keppiin, tuijottaen maahan. Silloin tällöin hän pyöritteli keppiä jaloissaan, tunnusteli maata, ikäänkuin koetellen, onko se sitä maata, jota se oli aina ollut?

Jaettiin palkintoja työläisille, jotka olivat energisimmin työskennelleet uudella jättiläispellolla. Kun palkitut saivat lahjoja niin hän kämmenellään varjostaen tarkasti heitä. Palkinto luovutettiin tytölle, joka työskenteli traktorilla.

— Tytöillekin — sanoi vanhus naapurilleen, sitten hymähtäen lisäsi: — maanittelevat.

Pian hän poistui, tasaisesti, jokaisella kolmannella askeleella tökäten kepillään maahan ympärilleen katselematta. Mahdollisesti hänen tuhatvuotinen, luonnonvoimille alistuva sielunsa oli syvästi kiihoittunut.

Mahdollisesti hän kateellisesti ajatteli, että uudet ihmiset pystyvät voittamaan sekä kuivuuden, joka kuolettavasti polttaa viljan, että pakkasen, joka tappaa viljan maassa.

Fasistisille spioneille langetettu tuomio lujittaa Sovettiliittoa

Brüssel, 15 kesäk. (TASS). Kommunistisen puolueen lehti "Voix du Peuple" korostaa sitä, että koko maan työtätekevät tervehtivät kahdeksalle fasistiselle spionille langetettua oikeudenmukaista tuomiota. Tämä tuomio antoi voimakkaan iskun Saksan fasismille ja lujittaa Sovettiliittoa — koko maailman sorrettujen kaikkein luotettavinta tukea heidän taistelussaan sortajia vastaan.

Rudolfin saarelta Amdermaan

Taisteluvalmiina, säiliöt täytettyinä polttoaineella, seisoivat Rudolfin saaren lentokentällä useita päiviä mainehikkaiden pohjoisnaparetkeläisten lentokoneet. Kaikki oli valmista Amdermaan lähtöä varten. Mutta sää ei antanut periksi. Voimakas pilvisyys peitti avaruuden, satoi lunta. Amderman suunnalta tuuli voimakas tuuli.

Kesäkuun 15 päivän aamulla sää jonkunverran parani. Itse saari oli sumun peitossa. Satoi lunta. Mutta enempää ei voinut odottaa. On kallis jokainen päivä. Käyttäen hyväkseen vähäistä ilman selkeämistä naparetkikunta päätti lähteä matkalle.

Lentoon lähtö oli poikkeuksellisen vaikeaa. Nuoskeasta lumesta lentokoneet eivät voineet irtaantua ja oli turvauduttava myötämäkeen.

Lentokone lentokoneen jälkeen irtaantuu maasta. Kello 20.03 kohoaa ilmaan Molokov, 20.09 häneen yhtyvät Aleksejevin ja Golovinin lentokoneet. Kello 20.20 nousi lentoon Vodopjanov. Saarelle jäi Mazurukin lentokone "N-169" siltä varalta jos liikkuvalla jäälautalla talvehtijat tarvitsevat apua.

Neljä lentokonetta kohoaa pilvien yläpuolelle. Kello 20.40 ne saapuvat radiomajakan vyöhykkeeseen. Vodopjanovin lentokoneesta O. J. Schmidt radioi: "RV", "RM", "RA", "RG" (lentokoneiden merkit) lähtivät matkalle."

Tunti tunnilta lähestyy suuri maa. Kello 21.40 lentokoneet saapuivat Barentsin merelle.

Kello 23.15 horisontissa näkyi Novaja zemljan vuoret. Kello 1.20 lentokoneet kulkivat Novaja zemljan itärantaa pitkin. On kuljettu neljäviidesosaa vaikeasta matkasta. Lentosuhteet paranivat — ilma selkeni. Keskellä — Vodopjanovin lentokone, oikealla Molokovin ja Aleksejevin, vasemmalla — Golovinin.

Kello 3.20 Vodopjanovin lentokoneesta lähetetään Moskovaan radiogramma: "Sivuutamme Vaigatshin. Lähestymme Amdermaa. Schmidt".

Amdermassa kärsimättöminä odotetaan mainioita Pohjoisnavan valloittajia. Jo kesäkuun 14 päivänä kunnostettiin lentokenttä sitä varten, että lentokoneet voisivat laskeutua suksilla. On varustettu polttoainetta. Kalliita vieraita varten on huolellisesti valmistettu kodikkaat huoneistot. Asutuskeskus on juhla-asussa. Sen keskustassa on nelimetrinen kartta, jolle on merkittynä naparetkikunnan reitti.

Olemme jälleen suurella maalla

Moskova, Pohjoisen meritien päähallinto, TASS, "Pravda", "Izvestija".

Amderma, 16 kesäk. kello 5 aamulla (Radio). Kello 3.40 kaikki neljä lentokonetta yksi toisensa jälkeen laskeutuivat Amdermaan. Laskeutuminen suoritettiin mainiosti huolimatta pienestä lumisesta lentokentästä, jonka lentokentän työntekijät olivat kyenneet säilyttämään. Me olemme jälleen suurella maalla.

O. J. Schmidt."

ARKKITEHTI K. S. ALABJAN

SSSR:n Sovettiarkkitehtien liiton orgkomitean vastuunalainen sihteeri

Sovettiarkkitehtien ensimmäinen edustajakokous

Sovettiarkkitehtien ensimmäisen yleisliittolaisen edustajakokouksen tarkoituksena on ratkaista useita tavattoman tärkeitä tehtäviä. Liioittelematta voidaan sanoa, ettei yksikään taiteen ala koske miljoonien työtätekevien intressejä niin läheisesti kuin arkkitehtuuri. Arkkitehtien rakentamien talojen, tuotantolaitosten, klubien, teatterien ja siltojen laatu, katujen ja torien planeeraus, puistojen ja stadionien rakentaminen — kaikkea tätä työtä synnyinmaamme miljoonat ihmiset tarkastavat joka päivä, joka tunti. Puolue ja hallitus väsymättä kiinnittävät tavattoman suurta huomiota arkkitehtuurikysymyksiin, seuraavat sovettiarkkitehtien työtä, suovat heille mitä laajimmat mahdollisuudet luovalle initsiatiiville. Ja sovettiarkkitehtien on syvällisesti omaksuttava se tavattoman suuri edesvastuu, joka heillä on miljoonien työtätekevien edessä, koko synnyinmaamme edessä.

Maamme arkkitehtien ensimmäinen edustajakokous kokoontuu syvästi merkillepantavana kautena, joka merkitään Stalinilaisen Konstitutsion hyväksymisellä, Konstitutsion, jonka merkeissä kehittyy synnyinmaamme koko poliittinen ja kulttuurinen elämä. Niistä suurista aarteista, jotka on asetettu Konstitutsion pohjaksi, sovettiarkkitehtuuri löytää ehtymättömän luomislähteen.

Koko sovettiyhteiskunnallisuus odottaa edustajakokoukselta sovettiarkkitehtuurin suurten luomiskysymysten syvällistettyä käsittelyä. Nämä luomiskysymykset eivät ole mitään itseään tyydyttävää, arkkitehtuurikäytännön jokapäiväisistä arkiasioista ja kysymyksistä eristettyä. Edustajakokouksen yhtenä suurena tehtävänä on sitoa lujemmin arkkitehtuuriteoria käytäntöön, tuoda ilmi arkkitehtuurin luovat tiet konkreettisella työohjelmalla kaupunkien rekonstruoinnin, asuntorakennustyön ja arkkitehtikaaderien valmennuksen alalla.

Sovettiarkkitehtien ja kapitalistisissa maissa tätä ammattia harjoittavien ihmisten välillä on suuri periaatteellinen ero. Ero on ennenkaikkea siinä, että sovettiarkkitehdit bolshevistisen puolueen ja sovettihallituksen johdolla aktiivisesti osallistuvat luomistyöllään sosialismin rakentamiseen. Arkkitehtimme ja rakentajamme ovat antaneet työllään huomattavan osan useiden valtavien teollisuuslaitosten, tehtaiden, rautatierakennuksien, sähköasemien, kolhoosifarmien, navettojen ja konetraktoriasemien luomiseen ensimmäisen ja toisen viisivuotisen aikana.

Silmäimme edessä on luotu useita erinomaisia arkkitehtuurisia rakennuksia — oivallisia Metron asemia ja useita suuria taloja Moskovassa, kauniita rakennuksia Volgan-Moskovan kanavalla, erinomaisia sanatoriopalatseja Kaukasiassa ja Krimillä, teattereja ja yhteiskunnallisia rakennuksia Harkovissa, Kievissä jne. Parisin kansainvälisessä näyttelyssä sovettipaviljonki herättää yleistä ihastusta tavattoman ilmehikkäällä ja korkeasti aatteellisella arkkitehtuurillaan. Jättiläismäisen Sovettien Palatsin lopullisesti laadittu teknillinen projekti herättää koko maailmassa ihmettelyn tunteen sovettiarkkitehtien suuren älykkyyden johdosta.

Mutta meidän maamme kasvaa jättiläisaskelin ja tänään me emme voi enää tyytyä niihin tuloksiin, joita eilen saavutimme. Stalinilainen loosunki huomiosta ihmistä, hänen tarpeitaan, jokapäiväisiä intressejään ja vaatimuksiaan kohtaan vaatii arkkitehdeiltä ja rakentajilta: rakennettava nopeasti, lujaksi, kauniiksi ja halvasti. Useat puolueen ja hallituksen erikoispäätökset ovat osoittaneet tämän vaatimuksen täyttämisen tiet — arkkitehdit eivät ole niitä täyttäneet. Me olemme suuresti jääneet jälkeen rakennustoimintamme industrialisoimisessa, vaikka kenellekään meistä ei ole kiistanalaista se, että vain siirtyminen industrialiseen metodiin antaa mahdollisuuden suoriutua kolmannen viisivuotisen valtavasta rakennusohjelmasta.

Useat arkkitehdit eivät ole vielä oppineet suhtautumaan projekteeraus- ja rakennuskysymyksiin valtion intressien näkökannalta. He sangen usein katsovat paremmaksi olla välittämättä niistä vaatimuksista, jotka liittyvät rakennustoiminnan halventamiseen, materiaalien, varojen ja työvoiman säästäväiseen käyttöön. Myöskään ei ole sattuma se, että tärkeimmässä asiassa, jolla on valtiollinen merkitys, nimittäin rakennusmetodien industrialisoimisessa arkkitehti ei suinkaan ole alotteentekijä, vaan päinvastoin — laahustaa jälessä.

Arkkitehtuurikäytännön epäkohdat ilmenevät erikoisen selvästi sovettikaupunkien rekonstruoimisessa. Tässä jättiläismäisessä työssä on arkkitehdille annettu tärkeä ja kunniakas paikka. Maassamme toteutetaan ihmiskunnan historiassa ennennäkemätöntä kaupunkien uudestirakentamista. Moskovan rekonstruoinnin perusplaani, joka on esitetty Sovnarkomin ja NKP(b):n KK:n päätöksessä, on erinomainen dokumentti maailman kaupunkirakennustyön historiassa. Pääkaupungin ja muiden suurien ja pienien sovettikaupunkien rekonstruointi avaa arkkitehdille suunnattomat luomismahdollisuudet.

Viimeisten vuosien kokemus niin Moskovassa kuin myöskin muissakin kaupungeissamme paljastaa kokonaisen joukon sallimattomia epäkohtia arkkitehtuurisen ja planeeraustyön organisoimisessa. Niinpä Moskovassa kaupungin uudestiplaneeraus ja eri objektien arkkitehtuurinen projekteeraus ovat faktillisesti toisistaan irrallaan. Tämä johtaa syviin virheisiin. Paikan valinta uusille rakennuksille ja rakennustyypit tämän tästä osottautuvat aivan satunnaisiksi, joilla ei ole mitään yhtenäistä, joita ei yhdistä mikään perusplaani. Sitävastoin Sovnarkomin ja NKP(b):n KK:n päätös Moskovan rekonstruoinnin perusplaanista aivan selvästi osoitti torien, magistralien, rantaäyräiden ja puistojen yhtenäisen arkkitehtuurisen muovauksen välttämättömyyteen.

Kaupunkien uudestirakentamisen suunnattoman poliittisen ja kansantaloudellisen merkityksen ottivat huomioon trotskilais-tuholaiset, jotka yrittivät tälläkin alalla tehdä ilkityötään ja ennättivät kajota likaisin käsinsä useiden työläisasutusten projekteeraamiseen ja planeeraukseen. Kuten sovettivastaisen trotskilaisen "parallellisen keskuksen" oikeusprosessin ainehistoista on tunnettua, tuholaiset pyrkivät sijoittamaan asunnot epäterveellisten tuotantopaikkojen välittömään läheisyyteen, minkä piti johtaa työläisväestön myrkyttämiseen teollisuuslaitosten epäterveellisillä kaasuilla. Juuri tällainen oli se katala päämäärä, jonka tuholaiset asettivat planeeratessaan Sreduralmedstroin, Krasnouralskin, Lisitshanskin ym. työläisasutuksia. Kaikki muistavat Magnitogorskin projekteeraamisen historian, kun planeeraajat katsoivat tarpeelliseksi sijoittaa kaupunki joen vasemmalle rannalle, maailman suurimman metallurgisen tehtaan kaasujen välittömään läheisyyteen. Tarvittiin hallituksen erikoispäätös, että saatiin tämä tuholaisplaani peruutetuksi.

Kaupunkien planeerausta hoitavissa elimissä ja projekti-planeerausjärjestöissä ovat asiat sangen huonolla kannalla. Tätä todisti äskettäin Moskovassa pidetty kaupungin planeerauskonferenssi, mutta konkreettisia johtopäätöksiä tästä tilanteesta planeerausjärjestöt eivät tehneet. Suurimmissa järjestöissä, jotka johtavat kaupungin planeerausta — Giprogor, Gorstroiprojekt ym. — puuttuu oikeata luovaa perustaa. Säännönmukaista on, että arkkitehtuuri on vailla persoonavastuuta, se on alistettu keksittyjen, abstraktisten sheemojen alaiseksi, jotka tekevät etelän ja pohjoisen, Uralin ja Taka-Kaukasian kaupungit samantyyppisiksi ja värittömiksi. Köyhä shemaattisuus pyyhkii pois maamme eri tasavaltojen ja rajonien kaupunkien kaiken ihanan monipuolisuuden. Tämän planeeraukseen shemaattisen, abstraktisen suhtautumisen hedelmiä ovat useiden projektien täydellinen elottomuus ja eräissä tapauksissa — avoin tie kaikenlaiselle tuholaisuudelle. Siksi ei ole sattuma, että trotskilainen joukkio käytti hyväkseen huonoa asiaintilaa sovettiarkkitehtuurin alalla ja useissa tapauksissa teki tuholaismaisia "korjauksiaan" kaupunkien planeerausprojekteihin.

Törkeä tilanne Stalingradin, Sverdlovskin, Rostovin ja Taganrogin planeerauksessa antaa kirkkaan karakteristiikan RSFSR:n Kunnallistalouden kk:n idioottimaisesta huolettomuudesta ja sokeudesta. Esimerkiksi Azovan-Mustanmeren aluepiirissä planeerausosaston johdossa oli useita vuosia trotskilainen tuholainen Maljte, joka Kunnallistalouden kk:n likinäköisyyttä ja poliittista sokeutta hyväkseen käyttäen kirjaimellisesti tuhosi planeerausasian useiden vuosien aikana. Tämä sama Maljte pääsi tunkeutumaan Sovettiarkkitehtien liiton aluepiiriosaston puheenjohtajan paikalle. RSFSR:n Kunnallistalouden kk ignoreerasi keskus- ja paikallisten lehtien sekä useiden laitosten signaaleja huutavista törkeyksistä Rostovin ja Taganrogin planeeraustyössä.

Huonosti työskentelevät myöskin projekteja vahvistavat elimet — Kunnallistalouden kk:n ja Raskaanteollisuuden kk:n tieteellis-teknilliset neuvostot ym., jotka useimmiten vain muodollisesti hyväksyvät niiden tarkastettavaksi esitetyt projektit, vaivaamatta itseään niiden syvällisellä tutkimisella ja samaan aikaan projektien tarkastaminen ja vahvistaminen useissa kaupungeissa kestää useampia kuukausia.

Edustajakokouksessa saavat kaupunkien rekonstruoimiskysymykset sangen huomattavan tilan. Arkkitehtiyhteiskunnallisuuden on esitettävä useita sellaisia toimenpiteitä, joiden on, kohottaen arkkitehdin edesvastuuta tässä asiassa, murskattava tuholaisten kaikki yritykset kaupunkien ja työläisasutusten planeerauksen alalla. Samalla on päättävästi kohotettava koko planeeraustyön laatua ja tehtävä loppu planeerauksen irtaantuneisuudesta varsinaisesta arkkitehtuurisesta projekteerauksesta. Viimeinkin on käsitettävä, että kaupungin planeeraus on eroittamaton kunkin rakennuksen, kadun, torin ja korttelin arkkitehtuurisesta ratkaisusta. Sosialistisen kaupungin planeerausta ei saa käsittää jonain maanmittaustyönä. Moskovan rekonstruoimistyö ja planeeraustyö paikkakunnilla on nostettava niiden valtavien tehtävien ja vaatimusten tasolle, jotka asettaa Sovnarkomin ja puolueen KK:n päätös.

Mitä tärkein merkitys koko taloudelliselle ja kulttuuriselle elämällemme on asuntoarkkitehtuurin probleemeilla, jotka ovat edustajakokouksen työjärjestyksessä. Viimeisten vuosien aikana on kieltämättä saavutettu vissi laadullinen nousu asuntorakennustyössä, mutta miten pitkällä vielä onkaan työmme nykyinen taso elämän vaatimuksista! Me olemme oppineet enemmän tai vähemmän kulttuurisesti projekteeraamaan ja rakentamaan eri asuintaloja, niinsanoaksemme "unikaalisen" luontoisia, mutta joukkomittaisessa rakennustoiminnassa on tähän asti voimakkaana liika yksinkertaistuttaminen, useinkin suorastaan kelvottomuus.

Edustajakokouksen on yksityiskohtaisesti käsiteltävä useiden arkkitehtiemme kuin myöskin laajojen työtätekevien joukkojen jo kauan sitten esittämät seuraavat ehdotukset: sen sijaan, että rakennetaan suuria 4-5-6-huoneisia asuntoja, jotka on tarkoitettu useampien perheiden asuttaviksi, eikö olisi parempi rakentaa pieniä 2-3-huoneisia asuntoja, jotka on tarkoitettu yhtä perhettä varten. Tämän ehdotuksen puoltajat esittävät tällöin useita vakavia syitä: poistetaan henkilökohtainen vastuuttomuus asunnon sanitääris-teknilliseen hoitamiseen nähden; ei tarvita läpikulkuhuoneita, jotka ovat kiertämättömiä kunnallisissa asunnoissa; asunnossa, jossa asuu yksi perhe, koko asuntopinta-ala käytetään hyväksi huomattavasti effektiivisemmin, se antaa paljon enemmän mukavuuksia kuin kunnallinen.

Arkkitehtien edustajakokoukselta laajat joukot odottavat konkreettista vastausta kysymykseen niistä käytännöllisistä askelista, jotka on otettava asuntorakennustyön turvaamiseksi korkealaatuisella sanitäärikalustolla, hyvillä päällystysmateriaaleilla, kestävillä detaleilla, ratsionalisilla ja taiteellisesti valmistetuilla kalustuksilla. Halvan, käytännöllisen, kodikkaan ja kauniin asunnon luomisprobleemi on arkkitehtuurikäytäntömme yksi keskeisiä probleemeja, yksi edessäolevan edustajakokouksen tärkeimmistä teemoista.

Edustajakokous, joka kokoontuu yleisliittolaisessa pääkaupungissamme muutamia kuukausia ennen Suuren proletaarisen revolutsion kaksikymmenvuotispäivää, on kutsuttu antamaan auktoriteettisen arvionsa sovettiarkkitehtuurin luovista etsinnöistä näinä kaikkina vuosina ja esittämään täsmällisen, arkkitehtuurin myönteisen luomisohjelman lähimmäksi tulevaisuudeksi.

Sovettiarkkitehtien liiton luovaan järjestöön yhdistyneet arkkitehtuurin mestarit tunnustavat, että heidän ainoa luova voimansa on sosialistinen realismi, joka avaa mitä laajimmat perspektiivit sellaisen todellisen taiteen kehittämisessä, joka on suuren stalinilaisen aikakauden arvonmukainen. Taistelu sosialistisen realismin puolesta arkkitehtuurissa — se on taistelua arkkitehtuurin ja elämän välisen mitä lähimmän yhteyden puolesta, todella klassillisten ja todella kansanomaisten arkkitehtuuristen näytteiden luomisen puolesta, koko arkkitehtuurisen luomistyön orientoimisen puolesta stalinilaiseen aatteeseen, joka koskee huolenpitoa ihmisestä.

Sovettiarkkitehtien ensimmäinen yleisliittolainen edustajakokous tulee työskentelemään koko sovettiyhteiskunnallisuuden huomion ympäröimänä. Maassamme on arkkitehtuurille paljon annettu, siltä voidaan myöskin paljon vaatia. Viimeisten vuosien aikana sovettiarkkitehtuuri on kulkenut pitkän tien, joka on merkitty huomattavilla saavutuksilla. Mutta meille on aivan silminnähtävää, että vielä suurempi välimatka erottaa arkkitehtuurikäytäntömme nykyisen tason niistä vaatimuksista, jotka joukkojen nopeasti kasvava kulttuuri asettaa arkkitehtuurille. Juuri tällä osoittimella on mitattava arkkitehtuurimme saavutuksia ja lähimpiä tehtäviä, arkkitehtuurimme, jonka eteen stalinilainen aikakausi avaa niin rajattomia luomistyön perspektiivejä.

Toimitukselta

Kesäkuun 3 päivän numerossa oleva *O. Heinosen* kirjoitus "Huolimatonta työhön suhtautumista" on perätön. Kirjeenvaihtaja O. Heinonen lehdelle tiedoittaa, että hän asiaa tutkimatta kirjoitti tovereiden *Anashinin* ja *Suvannon* huolimattomasta työhön suhtautumisesta, mutta jälestäpäin osottautui, että kirjoituksessa mainittu asia ei lainkaan koske kirjoituksessa osoitettuja henkilöitä.

"Punainen Karjala" lausuu paheksumisensa tov. O. Heinoselle lehden ja lehden lukijain harhaan johtamisesta.

SÄÄTIEDOT

Todennäköinen sää tänään

Lämpömäärä yöllä +13°—+18°, päivällä +22°—+27°. Etelässä ilman sadetta. Pohjoisessa vaihteleva pilvisyys, paikottain sadetta. Kohtalainen koillistuuli.

Vastaava toimittaja K. VENTO

TOIMITUKSEN TELEFOONIT: Vastaava toimittaja 7-90. Vastaavan toimittajan sijainen ja toimitussihteeri — 7-90. Osastojen johtajat — 7-23. Karjalan kielisen materiaalin toimittaja, kirjeenvaihto-osasto ja asioidenhoitaja — 479. — Kirjaizien osasto i karjalankielizen materjualun redaktor — 479. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: ответственный редактор — 7-90, заместитель ответств. редактора и ответственный секретарь — 7-90. Зав. отделами — 7-23. Отдел писем и редактор материала на карельском языке — 4-79.
TOIMITUKSEN OSOITE: — АДРЕС РЕДАКЦИИ: АКССР — Петрозаводск, Пушкинская 7. ИЗДАТЕЛЬСТВО Карельского Обкома ВКП(б), адрес: АКССР Петрозаводск, Пушкинская 7, комн. № 304, тел. 517. Отдел объявлений — 1-68. — Типография им. Анохина АКССР, гор. Петрозаводск, Пушкинская 7. Уполномоч. Главлита Карельской АССР № А-899 Заказ № 2073 Тираж 6740